

Ansvarsfrågor vid skada på häst

Hästar representerar idag ofta höga ekonomiska värden. Det händer dock tyvärr att hästar skadas och i dessa sammanhang kan det bli aktuellt att bedöma ansvarsfrågor.

När någon orsakar annans häst skada krävs det i regel antingen att skadan uppstår genom uppsåt eller vårdslöshet för att ett skadeståndsansvar skall aktualiseras. Med uppsåt menas avsikt. Vad som är att hänföra till vårdslöshet får bedömas från fall till fall. Den grundläggande frågan vid vårdslöshetsbedömningen är om den vållande borde ha handlat på annat sätt. Vid denna bedömning kan ett stort antal olika omständigheter beaktas. Man brukar ta hänsyn till risken för skada, den sannolika skadans storlek samt möjligheterna att förekomma skada. Riskbedömningen skall inte inriktas endast på den skada som faktiskt inträffat utan istället avse risker för skador av samma slag.

Ett praktiskt rättsfall som illustrerar en ansvarsbedömning är följande.

En travtränare hade en travhäst i sin vård. En natt lyckades hästen få upp boxdörren och haka av den från gångjärnen på sådant sätt att den blev hängande runt hästens hals. Hästen blev skrämmd och rusade ut ur stallet. Det slutade med att den föll omkull och skadades allvarligt. Fråga var då om ett skadeståndsgrundande vållande kunde åläggas travtränaren. Travtränaren var själv av uppfattningen att han inte varit vårdslös.

Högsta domstolen som slutligt avgjorde målet ansåg att vårdslöshetsbedömningen skulle inriktas på huruvida travtränaren genom att inte se till att hästboxen var försedd med ett säkert lås framkallat fara för att det skulle kunna

uppkomma en skada av samma slag som den som faktiskt inträffade. Skulle man besvara den frågan jakande menade domstolen att man i nästa led skulle undersöka om den aktuella skadan varit en påräknelig följd av en sådan oaktsamhet. Riskbedömningen skulle alltså inte inriktas på det enskilda fallet utan istället avse risken för skada av samma slag.

Domstolen ansåg att det av utredningen i målet framgick att hästar i olika sammanhang lyckats få upp lås till boxdörrar som inte försetts med s k överfallsskydd. Ett sakkunnigt vittne i målet förklarade att hästar till sin natur är nyfikna och kan få upp låsta konstruktioner i de mest otroliga sammanhang. Ett lås på en boxdörr borde därför vara försett med s k överfallsskydd i de fall en häst kan komma åt låset. Domstolen konstaterade vidare att här var det dessutom fråga om en professionell travtränare som mottog hästar av betydande ekonomiskt värde för träning och förvaring. Därutöver hade han lång erfarenhet av sitt yrke.

Under sådana omständigheter måste det anses ha varit vårdslöst av travtränaren att inte se till att boxdörren var försedd med lås som omöjligt kunde öppnas av hästen. I och med att hästen till följd av den bristfälliga låsanordningen kunnat öppna boxdörren har det uppstått en risk för att hästen skulle komma ut ur boxen och skada sig. Även fast den skada som faktiskt inträffade berodde på en serie av sammanträffande omständigheter menade Högsta domstolen att skadan varit en påräknelig följd av att travtränaren låtit bli att se till att boxdörren försågs med en tillfredsställande låsanordning.

Sammantaget ansågs på så sätt travtränaren ha varit vårdslös och skadeståndsskyldig för skadan på hästen. Utgången blev densamma i samtliga dömande instanser.

Det kan tilläggas att Högsta domstolen i ett annat rättsfall har uttalat att huvudregeln skall vara ett skärpt ansvar när en skada drabbar en häst under en travtränares vård. Undantag från det skärpta ansvaret gäller endast när en skada har

uppkommit under omständigheter då hästen, oberoende av om träning eller tävling pågått vid tillfället, typiskt sett varit utsatt för sådana särskilda risker som följer av avtalets syfte.

Det finns alltså anledning för såväl hästägare som travtränare att genom avtal noggrant reglera ansvarsförhållandet mellan parterna. Även försäkringsfrågor bör gås igenom så att varken skadevållande eller skadelidande drabbas onödigt hårt vid en skadesituation. Jag rekommenderar hästägare att vid köp av hästar som betingar stora värden att alltid konsultera en erfaren jurist i samband med affärshändelsen.

Andreas Hagen

Telefon: +46 (0)8 796 90 70

Andreas Hagen är verksam som advokat och delägare på Advokatfirman INTER i Stockholm. Advokatfirman INTER når du på adressen Box 87, 101 21 Stockholm eller via Internet på www.inter.se